

Olv.: Sir 3,3-7.14-17a – Kol 3,12-21 – Lk 2,41-52
A tizenkét éves Jézus a templomban

KOZMA IMRE OH ATYA SZENTMISÉJÉRŐL

Szentmise bevezetése

Isten hozta a Testvéreket. Megváltásunk titkai sűrűsödnek ezekben a napokban. Jézus Krisztus születését ünnepeltük. Ma a Szent Család van a középpontban. Majd a Szűz Anya közbenjárását kérjük az év első napján, hálaadásunk után.

Jézus azért jött, hogy megváltsa a világot. Mivel kezdődött a megváltás? Azzal, hogy megszentelte az emberi élet gyökerét, a családot. Minden jó és minden rossz a családból jön.

Imádkozzunk azért ebben a szentmisében, hogy a családok átéljék, mekkora a hivatásuk.

Átélik, mit jelent életet fakasztani, mit jelent életet formálni és alakítani.

Átélik, mit jelent az életet hivatástudattal, felelősségtudattal élni.

Minden itt dől el a családban.

Ezt a szentmisét Laurus atyáért ajánljuk föl, aki ezen a napon halt meg. Nagyon nagy szeretettel ápoljuk az ő emlékét. Vizsgáljuk meg lelkiismeretünket és bánjuk meg bűneinket.

Szentbeszéd

Jól nevelted! Szokványos mondat, de abban az összefüggésben, amelyben elhangzott, rendkívüli. Egy nagymamának meg a 3-4 éves leányunokájának a párbeszédéből való ez a mondat. A nagymama arról beszélt a kis unokájának, hogy milyen jó édesanyja van neki. Gondoskodik rólatok, mennyire szeret benneteket. Akkor ez a kicsi lány fölnézett a nagymamára, picit föl is szegte a fejét: ***“Jól nevelted”*** - mondta.

Ma, Szent Család vasárnapján ez egy rendkívül fontos kérdéskör, ami e köré a kijelentés köré sorakoztatható. Egy család akkor születik, amikor megszületik az első gyermek. A megszületett gyermekkel együtt születik meg a család.

A család hivatása a gyermek nevelése.

A gyermeknek megadni azt a lehetőséget, hogy emberré válhasson. A családból indul el normális esetben minden ember élete.

Gondolataim középpontjába ma a gyermeket állítom: miben áll a szülők szerepe és mekkora a család felelőssége. Az élet függ ezen, a jövő, egy nemzet jövője, de az egész emberiség jövője. Ma lépten-nyomon arról hallunk, hogy széthulló családokban élnek az emberek. Magyarországon a családok kb. 60 %-a csonka. De a világstatisztika szerint is kb. hasonló az arány elsősorban a nyugaton lakó emberiség esetében. Majdnem azt lehet mondani, hogy az élet van veszélyben.

Miről is van szó? Ez a civilizáció amelyben mi élünk, nem tartja fontosnak ***a nevelést***. Egy közösség ereje az egyének erkölcsi neveltségétől függ. Erkölcsileg érett személyiségek alkotnak jó közösséget, az élet számára jó teret biztosítanak. Ma világnézetiileg semleges

oktatásról beszélnek, nem nevelésről. Az oktatási rendszerben nem beszélnek nevelésről. Ismereteket közölnek, tanítanak, oktatnak. Mi az, hogy világnézetileg semleges nevelés? Lehet-e, van-e ilyen egyáltalán? Lehet-e világnézetileg semleges ember? Ha van világnézete, hogy adja át úgy az ismereteket, hogy ezt titkolja, ezt elrejti? Ebből csak konfliktusok származhatnak. Nevelésre egyáltalán nem alkalmas az, aki a világnézetét eltitkolja. Karácsonykor említettük a strasbourgi bíróság hibás döntését azzal az Olaszországba szakad finn nő botrányával kapcsolatosan, hogy a gyerekeket védeni kell, a szabadságjogokat biztosítsuk azzal, hogy a vallási értékek ne jelenjenek meg az iskolában. Mi ez?

Testvérek! Pál apostol munkálkodása nyomán létrejött közösségek tudták, hogy **az erények**, amelyek a nevelés által bontakoznak ki, nélkülözhetetlenül fontosak a közösség élete szempontjából. Az erényeket nem lehet protokollal kiváltani, helyettesíteni. Nem véletlen, hogy a protokollnak akkora szerepe van a modern ember életében. Sokan összejönnek, terelni és biztosítani kell az együttlétet. Pedig nem a protokollnak kellene ezt formálnia, szerveznie, hanem az ember egyéni, belső gondolkodásának.

Sajátos ez a világ, amelyben élünk. Az irodalom, a film szinte szuggerálja, hogy az erény unalmas. A bűn izgalmas. A kommersz irodalom és filmművészet éppen ezért állandóan a bűnnel foglalkozik, mert az embereket izgalmi állapotba kell hozni és ez által lehetséges. Ehhez jön még az, ami mindezt megkoronázza, hogy az erényes embereket, vagy a példamutató embereket, akik a társadalomban szerepelnek, ezeket le kell járatni. A titkos bűneikről kell beszélni, mert azért erényesek, azért mutatkoznak ilyen jónak, mert valamit takargatniuk kell. Így születnek meg ilyen mondások, hogy vaj van a fején, van valami a füle mögött. Mintha azt ami erényes, ami jó, azt titkolni, tagadni kellene, gyanúval illetni. Le kell mindent rombolni. Csodálkozunk azon, hogy nyugtalanok, békétlenek vagyunk. Csak pillanataink vannak, amikor igazán jól érezzük magunkat. Egy ilyen világba csöppentünk bele. Ebben a világban érdemes nagyon odafigyelni, milyen szerepe van a szülőknek a gyerekekkel kapcsolatosan.

Hallottuk az ószövetségi olvasmányból Hannának meg Sámsonnak a példáját. Az asszony a templomba megy és följánlja gyermekét az Úrnak, amikor elválasztotta. Három éves korban választották el a gyerekeket a zsidó asszonyok. Addig szoptatták őket. Följánlja örökre, átengedi az Istennek. Az evangéliumban hallottuk a Gyermek Jézus történetét, aki tizenkét éves korában megy el szüleivel a jeruzsálemi húsvéti ünnepekre. Tizenkét éves kortól volt kötelező minden fiúgyermeknek elmenni a húsvéti ünnepekre. Később lazítottak ezen a törvényen. Legalább életében egyszer tizenkét éves kora fölött minden férfi embernek el kell menni a templomba.

Mi történt? A Gyermek Jézus ott maradt a templomban. Szülei nem veszik észre, vissza jönnek és keresik. Ezen elgondolkodhat minden felnőtt ember, minden szülő, hogy egy gyerek annyira bizalommal hagyatkozik a szüleire, hogy el is veszhet. Alig gondolunk erre. Egy gyerekben föl sem merül az, hogy nincsenek mögötte a szülei, nem vigyázzák. Ezért van az, hogy olyan dolgokat csinálnak, olyan helyzetekbe kerülnek a gyerekek, ami a felnőtt emberek számára elképzelhetetlen, felfoghatatlan, mert **az a gyerek úgy hagyatkozik a szüleire**, amit mi felnőttként már nem is értünk. Még a szent Párral is megesik az, hogy megfelelkeznek a Gyermek Jézusról. Egy kis felmentés a szülőknek. Az egy napi megfelelkezés két napi gondot jelent. Milyen arányok? Erre is érdemes odafigyelni. Valójában ennek a történetnek kimenetele gyönyörű. Mi történik? Ez a tizenkét éves Gyermek azt mondta a szüleinek: "Hát nem tudátok, hogy hol kell lennem?" Ahogy az

őszösvetségi asszony átengedi gyermekét az Úrnak, Mária meg József azt állapíthatták meg magukban, hogy jól végezték a dolgukat. Hiszen ez a Gyermeke a helyén van. Ez a Gyermeke fölismeri az Isten akaratát, fölfogta azt, hogy az Isten előtt van az Ő helye és az Isten szolgálatában áll az Ő élete. Jól nevelték ezt a Gyermekeket. Messzemenő következtetéseket lehet még ebből levonni.

Ennek alapján megállapíthatjuk, hogy

***a szülők legfontosabb hivatása a gyermek felé az,
hogy a gyermek megtalálja helyét úgy az életben, hogy Isten előtt éli az életét.
Úgy éli az életét, mint aki tudja, hogy Isten előtt felelős mindenért.
Úgy éli az életét, hogy tudja, hogy az élete Isten előtt felelősségteljes szolgálat.***

Testvérek!

Pál apostol találkozik a hívő közösség gondolkodásával. Ezek az emberek részben a zsidókból, részben a pogány világból megtért keresztények. Nagyon sajátos helyzet. Egy zsidó számára az élet az Isten előtti felelősség gyakorlása. Ismerik a Szentírásból, beszélj a gyerekeknek reggel és este, úton és napközben, hogy mit jelent neked az Isten. Ebből a világból érkeznek egy új világba, a hit világába ezek az emberek.

A másik oldalról a pogány világból, a Hellén és görög kultúra világából érkeznek az emberek. Abban az időben, amikor az első közösségek alakulnak, a görög szellemiség határozza meg az akkor ismert világ gondolkodását. Az apostol a görög gondolkodók értékeit veszi át. Platon a lelki élet rétegeire figyelve három fő erényről értekezik. Vannak értelmi erények, szellemi erények és az érzelmekkel, ösztönökkel kapcsolatos erények. Az értelmi erény a belátás. A szellemi élettel kapcsolatos erények a bátorság, bátorság a jóra. A harmadik az érzelmekkel, ösztöneinkkel kapcsolatos erények. Ez a legfontosabb, a fegyelmezettség, az ember magatartásával kapcsolatos, a mértékletesség. A sztoikusok ezeket az erényeket tartották nagyon fontosnak. Az erények célja az volt, hogy az embert egy magasabb világba emelje. Kiemelje a mindennapok világából.

Mit jelent a hit? Az embert Isten közelébe emelni, az embert Istennel kapcsolatba hozni. Pál apostol tanítása erről szól. A család olyan légkört teremtsen, amelyben valamiképpen megtapasztalható az Isten közelsége. Az erényes ember számára ez könnyebben érhető el. Ezért kell az embernek uralkodnia magán. Pál apostol ebből a szempontból is nagyon fontos üzenetet küld nekünk. Az a világ egy dekadens világ volt. A görög szellemiség lehanyatlóban volt. Innen jönnek az új keresztények és megajándékozza őket ezzel a magasabb szemlélettel.

Mi most egy olyan világban élünk, ahol sajnos az erények mintha nem számítanának. Nekünk az a feladatunk, hogy az erényeket megmentsük a mindennapi életünk számára, függetlenül attól, hogy ez a mai világ hogyan gondolkodik. Azt mondja, hogy az erények unalmasak, a bűn izgalmas. Igen, tapasztaljuk nap mint nap. Erről szól szinte minden film. Jót szinte nem szabad kimondani. Minden azon múlik, sikerül-e gyerekeinket rádöbenteni arra, hogy mi az életük értelme. Nehogy úgy járjanak mint Sámson, aki Istentől rengeteg kegyelmet, adományt kapott azért, hogy majd fölszabadítsa népét. Ezeket eltékozolta. Csak később döbönt rá arra, hogy mi is az ő hivatása, de már késő volt.

A mi gyermekeink rendkívül sok ajándékkal jöttek az Istentől. Isten mindenkit sok-sok értékkel, kinccsel halmoz el. Ezeket elő kell hozni. Az értékek a nevelés által jönnek napvilágra. Ezért olyan veszélyes ez a mai szemlélet, amely nem tartja fontosnak az erényeket a közösségi élet szempontjából. Márpedig erős közösség csak erényes emberek

által jöhet létre. Ahogy Hanna rádöbbsent arra, hogy gyermeke az Úré. Ahogy Mária és József, ez a szent Pár rádöbbsent arra, hogy Gyermeük az Isten szolgálatára rendelt.

***Gyermekeink, mindannyian az Isten szolgálatára rendelték.
Mindegyikük.***

Nem elegendő angolra tanítani őket. Nem elegendő számítógépek működtetésére tanítani őket. Gondolkodjunk el ezen, hogy *mi mindenre tanítjuk a gyerekeket.*

Arra, hogy mi az élet értelme?

Arra, hogy mit jelent együtt élni? Ki tanítja őket?

Az élet értelme ha ezen gondolkodunk: ***Az élet ajándék.***

Ajándék! Ki beszél erről?

Az ajándék arra szólít fel bennünket, hogy tovább kell adni az életünket. Az embernek fel kell nőni arra, hogy felismerje, az életét el kell ajándékozni vagy a házaspárjának, vagy az Isten szolgálatába, papnak, vagy szerzetesnek. El kell jutni az embernek odáig, hogy elfogadjon valakit. Beengedjen valakit egészen az életébe és együtt, közösségben élje az életét a másik emberrel. Ahhoz, hogy ez lehetséges legyen, erényekre van szükség. Ahogy hallottuk: megbocsátás, türelem, nagylelkűség, megértés.

Mindannyian Isten előtt vagyunk felelősek az életünkért.

Felelősek vagyunk azért, hogy az életet továbbadjuk.

Felelősek vagyunk azért, hogy ezt a földet amely az otthonunk megőrizzük.

Felelősek vagyunk azért, hogy egymással közösségben legyünk.

Testvérek!

A mai vasárnapon, Szent Család vasárnapján középpontban van a gyermek, aki csoda. Rácsodálkozunk egy kicsi gyerekekre, aki megszületik, hogy hogy is van?

El kell jutni az embernek odáig, hogy Isten ajándékaként értékelje az életét.

El kell jutni a felelősségig, hogy ez az élet nem az enyém.

Ezt az életet együtt, közösségben formáljuk és alakítjuk.

Legfontosabb a közösség. Először a család közössége.

Aztán a nemzet közössége és az egész emberiség közössége.

***Bizony nagyon nagy a szülők felelőssége,
mert a ma élő gyermekekből lesznek a szülők és az élet az ő kezükbe kerül.***

+ A M E N +